Czy nazwiska odbiorców winny być wymieniane na dowodach kasowych sprzedaży gotówkowej? ✱ Wyskrobanie pozycji dyskwalifikuje księgi.
(patrz najnowsze orzeczenia NTA str. 264)

Opłata pocztowa uiszczona gotówką **Cena 50 groszy**

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

T Y G O D N I K

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z dodatkiem „Sprawy Dewizowe"
i przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr. 17 (18) **Warszawa, 11 czerwca 1937 r.** **Rok II**

MAREK RAWICKI

O KSIĘGOWOŚCI KOMITENTA

(ARTYKUŁ DYSKUSYJNY) *)

W każdym większym przedsiębiorstwie spotykamy się z pewnym rodzajem zaszłości, których księgowanie, ze względu na ich charakter, możliwe jest jedynie przy pomocy kont pozabilansowych. Jest to zjawisko często spotykane i ogółowi buchalterów dobrze znane. W tych wypadkach stosujemy znaną zasadę nauki księgowości: w księdze głównej można otworzyć taką ilość kont, jaka jest konieczna dla księgowości danego przedsiębiorstwa.

Przy pomocy tej zasady nietrudno wyprowadzić system praktyczny, który czynić będzie zadość zasadom nauki księgowości, jakoteż orzecznictwu NTA i okólnikowi M. S. w sprawie księgowania komisu.

Księgowanie komisu u komitenta

Na towary wysłane komisantowi komitent wystawia dowód, zwany konsygnacją, który wysyła komisantowi, zaś odpis konsygnacji zatrzymuje u siebie. Służy mu on jako podkład buchalteryjny dla jego ksiąg.

---

*) Artykuł ten otrzymaliśmy w związku z artykułami p. Jerzego Witkowskiego, ogłoszonymi w nr. nr. 7, 11, 12 i 14 naszego czasopisma. Autor zasadniczo odmiennie traktuje zagadnienia powstające w księgowaniu komisu. Artykuł reprezentuje pogląd autora, nie — Redakcji.

Konsygnacja, moim zdaniem, nie powinna zawierać ceny towaru nawet w wypadku limitowania cen, gdyż i te niezawsze są jednolite, a przeważnie zależne od ilości sprzedanego towaru. Sprawa cen towaru—czy to rynkowych, czy limitowanych—jest przedmiotem korespondencji między komitentem a komisantem.

Wyjście towaru od komitenta do komisanta najlepiej uwidoczni poniższy układ pozycji:

Dbt Komisant za Towary Komisowe
Cdt Towary Wysłane w Komis

Są to konta pozabilansowe, a wartość tego zapisu najlepiej będzie określić w symbolicznych złotówkach (1 złoty dla każdej jednostki towaru).

Wynika z tego zapisu, że ilość i wartość posiadanego przez przedsiębiorstwo towaru, jako składnik majątku przedsiębiorstwa, nie zmieniły się, gdyż stan na Rachunku Towarów pozostał ten sam. Powyższe dwa konta pozabilansowe jedynie wskazują na to, że pewna ilość towaru (część składnika majątku) znajduje się w danej chwili u komisanta.

Komitent zwalnia komisanta z posiadania swoich wartości majątkowych po nadesłaniu raportów ze sprzedaży towaru. Nie zwalnia on jednak komisanta od zapłacenia równowartości pieniężnej za sprzedane towary.

Te zaszłości najpraktyczniej uwidocznią w księgach następujące pozycje:

Gdy komisant sprzedał towar za gotówkę:

1) Dbt Komisant, Rk bieżący
Cdt Towary (za wartość sprzedanego towaru)
2) Dbt Towary Wysłane w Komis
Cdt Komisant za Towary Komisowe (za wartość symboliczną towaru)

Komisant obowiązany jest do niezwłocznego przekazania komitentowi wszelkich kwot pieniężnych dla niego zainkasowanych — jest to warunek prawidłowości stosunku komisu. Zapisujemy więc po przekazaniu przez komitenta gotowizny:

Dbt Kasa
Cdt Komisant, Rk bieżący

Gdy komisant sprzedał towar na kredyt:

1) Dbt Odbiorcy
Cdt Towary (za wartość sprzedanego towaru)
2) Dbt Towary Wysłane w Komis
Cdt Komisant za Towary Komisowe (za wartość symboliczną towaru)

Gdy komisant donosi komitentowi o wpływach gotówkowych od odbiorców na poczet udzielonego kredytu:

Dbt Komisant, Rk bieżący
Cdt Odbiorcy (za wartość wpłat)

i równocześnie przesyła posiadaną gotówkę komitentowi:

Dbt Kasa
Cdt Komisant, Rk bieżący (za przekazaną gotówkę)

Gdy komisant przesyła otrzymane od odbiorców weksle na poczet udzielonego im kredytu:

Dbt Weksle wzgl. Czeki lub Inne Dokumenty
Cdt Odbiorcy (za przesł. dokumenty)

Gdy komisant donosi komitentowi o poczynionych na jego rachunek wydatkach, o obciążeniu komitenta za należną prowizję komisową lub też o wypłatach na rk osób trzecich, będących w stosunkach handlowych z komitentem:

Dbt Odnośny Rk Wydatków wzgl. Rk Osobowy
Cdt Komisant, Rk bieżący (za wartość wypłaty lub obciążenia)

Księgując powyższe zaszłości systemem p. Jerzego Witkowskiego nie mamy możności uwidoczniania w księgach komitenta operacji kredytowych z odbiorcami, którym komitent oddał na kredyt własny towar. Nie uważam za racjonalne, aby za towar sprzedany na podstawie raportów komisanta obciążyć Rk Osobisty Komisanta i uznać Rk Towarów Oddanych w Komis za całą wartość raportu, w wypadku gdy komisant udzielił odbiorcom kredytu. Komitent, moim zdaniem, ma prawo a nawet obowiązek ujawnienia w księgach w każdym czasie stanu kredytu udzielonego w towarach i osób, którym kredyt był udzielony.

Ponadto przy systemie p. Jerzego Witkowskiego zadłużenie na rachunku bieżącym komisanta byłoby zmyślone, ponieważ za kredytowe transakcje dłużni są odbiorcy a nie komisant osobiście.

Inwentaryzacja w księgowości Komitenta.

Już z powyższego systemu księgowania wynika, że w inwentarzu przedsiębiorstwa komitenta pozycja Towarów obejmować będzie stan faktyczny tegoż składnika majątkowego tak co do towarów magazynowawych komitenta jak i pozostałych u komisanta. Wystarczy jedynie w inwentarzu zaznaczyć ilość towaru pozostałego w komisie. Ilość tę wskazują nam zawsze Rk Komisanta za Towary Komisowe i Rk Towarów Wysłanych w Komis. Saldo pierwszego Rachunku równe jest saldu drugiego Rachunku.

STANISŁAW ETTINGER
Adwokat

RACHUNKI CUDZOZIEMCÓW W POLSCE

(NIEBANKOWE)

(Ciąg dalszy)

Przelewy.

Podobnie jak wpłaty należy traktować przelewy. Dopuszczalne jest kredytowanie rachunków cudzoziemskich w firmach niebanko-

wych z tytułu przelewów dokonanych z rachunków zagranicznych wolnych, zarówno walutowych jak i złotowych w bankach dewizowych, przyczym przelew z rachunków wolnych walutowych może być dokonany jedynie w równowartości w złotych.

Niedopuszczalne są natomiast przelewy z innych rachunków cudzoziemskich, zarówno w tej samej jak i w obcych firmach prowadzonych. Przy wpłatach wekslami lub czekami kredytowanie rachunku cudzoziemca może nastąpić jedynie z zastrzeżeniem zapłaty weksla lub czeku bądź w zagranicznych środkach płatniczych, które winny być przesłane lub yrzekazane do kraju, bądź w złotych tylko z rachunku zagranicznego wolnego w banku dewizowym.

Wypłaty.

Przechodzimy z kolei do omówienia wypłat w ciężar rachunków cudzoziemców. Zasadniczo wypłaty takie są zakazane na podstawie art. 8 p. 2 Dekretu Dewizowego. Komisja Dewizowa udzieliła jednak szeregu generalnych zezwoleń w znacznej mierze łagodzących ten zakaz ogólny.

W ten sposób w ok. Nr. 7 Komisja Dewizowa upoważniła przedstawicieli handlowych firm zagranicznych, zapisanych do katastru terytorialnie właściwych Izb Przemysłowo-Handlowych do dokonywania w kraju wypłat z polecenia firm zagranicznych na pokrywanie wszelkich kosztów, do których regulowania przedstawiciel jest obowiązany na podstawie umowy z reprezentowaną przez niego firmą zagraniczną, tak że wypłaty te mogą być zapisane w ciężar rachunku cudzoziemca bez uzyskiwania zezwolenia Komisji Dewizowej. Zapisane do katastru terytorialnie właściwej Izby przemysłowo-Handlowej firmy, prowadzące składy konsygnacyjne na rachunek cudzoziemca upoważnione zostały do dokonywania w kraju wypłat i przekazów z polecenia lub na rachunek zagranicznych zleceniodawców na pokrycie wszelkich kosztów i wydatków stosownie do umowy zawartej z zagranicznym zleceniodawcą—właścicielem towaru. W ok. Nr. 39 Komisja Dewizowa zezwoliła koncesjonowanym przedsiębiorstwom spedytorskim będącym agentami celnymi na dokonywanie wypłat z polecenia zagranicznych spedytorów na następujące cele: koszty przewozu, przeładunku, magazynowania, postoju, opłaty kolejowe i portowe, celne, publiczno-prawne, premie ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, koszta, związane z rozliczeniem awaryj, odszkodowania za uszkodzenie towaru, zapłata prowizji i kosztów spedytorów i maklerów zagranicznych, deponowanie kaucyj i gwarancyj w sprawach spornych, kosztów windykowania należności, w szczególności kosztów adwokackich, sądowych, egzekucyjnych, arbitrażowych oraz kosztów bankowych. Jednakże wypłaty te są tylko wówczas dopuszczalne, jeżeli zleceniodawca posiada pokrycie na rachunku spedytorskim lub też dostarcza je w dewizie lub złotych, pochodzących z rachunku zagranicznego wolnego w banku dewizowym.

(cdn.)

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

67.

WYMIENIANIE NA DOWODACH KASOWYCH SPRZEDAŻY GOTÓWKOWEJ NAZWISK ODBIORCÓW.

Ani przepisy prawa, ani prawidła księgowości nie wymagają wymienienia na dowodach kasowych sprzedaży gotówkowej nazwisk odbiorców. NTA, 10 marca 1937, l. rej. 10041/33.

Z uzasadnienia. Przedmiotem sporu jest uznanie za nieprawidłowe ksiąg handlowych skarżących, którzy prowadzą przedsiębiorstwo hurtowej sprzedaży cukru, z tego powodu, że na bloczkach, stwierdzających sprzedaż za gotówkę cukru nie we wszystkich wypadkach podadano nazwiska odbiorców. Władza pozwana motywuje dyskwalifikację ksiąg przepisem § 2 p. 3 ust. 5 rozporządzenia Ministra Skarbu z 13 kwietnia 1932 r. poz. 412 DURP *).

Na zarzuty skargi rozważył Najwyższy Trybunał Administracyjny co następuje:

Skarżący w postępowaniu i skardze podnosili, że księgi ich są prawidłowymi w rozumieniu prawa handlowego. Ocena zatem prawidłowości tych ksiąg winna była się oprzeć, w myśl § 1 p. a cyt. rozporządzenia, na przepisach obowiązującego kodeksu handlowego względnie zasadach księgowości. Ani przepisy austr. kodeksu handlowego **), ani prawidła księgowości nie przewidują obligatoryjnego wymieniania na dowodach kasowych sprzedaży za gotówkę nazwisk odbiorców towaru. Uznanie więc z powodu braku takiego wymienienia nazwisk w pewnej części bloczków kasowych ksiąg za nieprawidłowe nie znajduje oparcia w ustawie (K).

Zasady księgowości wymagają wymienienia nazwiska kontrahenta tylko wówczas, o ile jest ono kupcowi znane. Wiadomo, że cały gotówkowy handel drobny a nawet detaliczny odbywa się z kontrahentami nieznanymi (por. prof. Lulek, OPA 1935 poz. 958). W tych wypadkach brak nazwisk kontrahentów nie jest wadą księgowości.

Nawet zwykłe zestawianie utargów dziennych bez podania nazwiska odbiorców, ilości i rodzaju towarów starczą za udokumentowanie pozycyj księgowych—jeśli chodzi o handel gotówkowy drobny (sprzedaż konsumentom) a nawet detaliczny (sprzedaż drobnym kupcom i wytwórcom).

Zasada ta jest usankcjonowana w judykaturze NTA (10 grudnia 1935, l. rej. 4968/33: 4 listopada 1936, l. rej. 3727/34).

*) Rozporządzenie utraciło moc obowiązującą, ale przepisy, które je zastąpiły, nie zmieniły stanu prawnego miarodajnego dla cytowanego wyroku NTA.

**) Nie inaczej—przepisy obecnie obowiązującego Kodeksu Handlowego.

68.

WYSKROBANIE POZYCJI. ZARZUT NIEDOSTATECZNEJ OCENY STANU FAKTYCZNEGO, PODNIESIONY DOPIERO NA ROZPRAWIE W NTA.

Wyskrobanie choćby jednej pozycji w księgach zasadniczych kupca dy-

skwalifikuje księgi—nawet jeśli chodzi o pozycję przy podsumowaniu dziennika.

W związku z ogólnikowym tylko zarzutem skargi do NTA, że władza nie oceniła należycie faktycznego stanu sprawy, skarżący jest uprawniony do uzasadnienia tego zarzutu dopiero na rozprawie w NTA, jeśli to uzasadnienie jest oparte na wglądzie do tych części akt, które stały się dostępne skarżącemu dopiero w NTA. NTA, 5 marca 1937, l. rej. 8516/34.

Z uzasadnienia. Skarga zwalcza zaskarżoną decyzję wyłącznie tylko pod kątem widzenia odrzucenia ksiąg handlowych.

Jak to wynika z motywów zaskarżonej decyzji, księgi handlowe skarżącej uznane zostały za nieprawidłowe m. in, z powodu wyskrobania w dzienniku jednej pozycji.

Otóż fakt wyskrobania z dziennika na stronie 134 pozycji rachunkowej nie jest sporny. Skarżący w swoim piśmie z dnia 5 lipca 1933, przyznając fakt wyskrobania i następnie wpisania pozycji czerwonym atramentem, ograniczył się jedynie do wyjaśnienia, iż dotyczy to ogólnej sumy omyłkowo wpisanej przy sumowaniu pozycji. Jednakowoż pod kątem widzenia zasad prawidłowego prowadzenia ksiąg handlowych wyskrobanie pozycji w księgach zasadniczych kupca, a więc usunięcie pierwotnej treści wpisu jest niedopuszczalne, a błędy księgowania usunięte być mogą tylko drogą storna, albo też przez przekreślenie i wypisanie właściwej treści tak, aby pierwotny tekst mógł być odczytany. Już więc samo naruszenie tego prawidła było wystarczającym powodem uznania ksiąg płatnika za nieprawidłowe. Najwyższy Trybunał Administracyjny nie miał przeto potrzeby zajmować się zarzutami skierowanymi przeciw dalszym motywom dyskwalifikacji ksiąg.

Natomiast w związku z podniesionym w skardze zarzutem, iż zaskarżone orzeczenie zostało powzięte bez należytej oceny faktycznego stanu sprawy, który to zarzut zastępca skargi rozwinął bliżej na rozprawie przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym z o p a r c i e m n a a k t a c h s p r a w y, p r z e d ł o ż o n y c h p r z e z w ł a d z ę p o z w a n ą N a j w y ż s z e m u T r y b u n a ł o w i A d m i n i s t r a c y j n e m u,—Trybunał uznał, iż postępowanie administracyjne jest dotknięte istotną wadliwością, polegającą na tym, iż akta nie ujawniają żadnego materiału, na którym opiera się ustalona suma, obrotu podatkowego. Nie pozwala to Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu stwierdzić, czy w określeniu podstawy wymiaru władza nie kierowała się dowolnością (K).

Na marginesie okólnika Ministra Skarbu w sprawie ulg podatkowych od transakcyj na Giełdzie Zbożowo - Towarowej w Wilnie

W nrze 16 (17) naszego czasopisma z dn. 4 b. m. ogłosiliśmy okólnik w powyższej sprawie LDV 35998/4/37, datowany dn. 7 maja b. r., według którego **minimalna transakcja giełdowa na Giełdzie Zbożowo-Towarowej w Wilnie, korzystająca z ulgi podatkowej (zwolnienie od podatku przemysłowego od obrotu) *) może wynosić w 1937 r. w obrocie mąką 1200 kg.**

---

*) Art. 3 ust. (1) pkt 14 ustawy o podatku przemysłowym — pod warunkiem udowodnienia transakcyj prawidłowymi księgami handlowymi i kartami umów giełdowych, spisanymi przez przysięgłych maklerów giełdowych.

Według tegoż okólnika z ulgi mogą korzystać tylko te transakcje, które **poza tym odpowiadają pozostałym warunkom przewidzianym w okólnikach:** 1) z dnia 21 grudnia 1933 r. L. D. V. 28430/4/33 (Dz. Urz. Min. Sk. 1934 r. Nr. 3, poz. 16) 2) z dnia 5 stycznia 1934 r. L. D. V. 312/4/34 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 3, poz. 25), 3) z dnia 7 lutego 1934 r. L. D. V. 2888/4/34 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 5, poz. 73), 4) z dnia 30 maja 1934 r. L. D. V. 10656/4/34 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 16, poz. 208), 5) z dnia 31 maja 1935 r. L. D. V. 15114/4/35 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 16, poz. 390) oraz 6) z dnia 15 maja 1936 r. Nr. D. V. 36814/4/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 13, poz. 444).

Ponieważ omawiany okólnik ogranicza się do odesłania do tych okólników, podajemy poniżej warunki, jakie w grę wchodzą.

Według okólników LDV 28430/4/33 i 312/4/34:
ze zwolnienia od podatku korzystają:

a) tylko transakcje mąką standaryzowaną;

b) na workach z mąką, stanowiącą przedmiot transakcyj giełdowych. a korzystającą z ulgi podatkowej winny być uwidaczniane standarty;

c) partia towaru winna być jednolita czyli nie może się składać z kilku rodzajów mąki:

d) karty umów giełdowych, wystawiane przez maklerów giełdowych, a dotyczące transakcyj, korzystających z ulgi podatkowej, winny być zaopatrywane w sygnum komisarza giełdowego, względnie jego zastępcy lub osób wyznaczonych przez Prezesa Rady Giełdowej z pośród urzędników giełdy.

Według okólnika LDV 2888/4/34:

I. minimalna partia towaru winna być jednolita i nabywcą winna być tylko jedna osoba.

II. ulga podatkowa może dotyczyć również tej transakcji, której:

a) towar, nie będąc jednego gatunku, różni się tylko procentowością przemiału a nie rodzajem mąki (np. żytniej, pszennej),

b) ilość przynajmniej jednego gatunku winna odpowiadać wymogom, zawartym w p. I. nin. ok.,

c) nadwyżka stanowi również towar standaryzowany,

d) karta maklerska nie kumuluje w jednej umowie szeregu sprzedaży zdołu lub zgóry.

Według okólnik LDV 1065/4/34:

z ulg nie mogą korzystać tego rodzaju transakcje mąką, w których kontrahent sprzedaje w kilku terminach ilości mąki nieodpowiadające przy poszczególnych dostawach warunkom, razem jednak wynoszące minimum lub ponad minimum (1200 kg);

kumulowanie szeregu już dokonanych sprzedaży (kumulacja zdołu) jest niedopuszczalne i maklerowi nie wolno stwierdzać takiej umowy kartą maklerską: tego rodzaju transakcje z ulgi nie korzystają;

niedopuszczalne jest również stosowanie ulgi podatkowej w wypadku łączenia zgóry szeregu sprzedaży w jedną umowę, np. w formę umowy, przewidującej dostawę partiami w kilku terminach.

Według okólnika LDV 15114/4/35:

z ulgi mogą korzystać tylko te transakcje giełdowe, których wynikiem jest dostawa na obszar Rzeczypospolitej Polskiej i na obszar W. M. Gdańska; z ulg nie mogą korzystać transakcje giełdowe, których wynikiem jest dostawa poza granice celne Rzplitej, tj. eksport.

Według okólnika LDV 36814/4/36:

Standarty mąki pszennej i żytniej obowiązujące na wszystkich giełdach zbożowo-towarowych są następujące:

A. Standarty mąki pszennej:

gat.	I	wyciągowa	0—20%
„	I A		0—45%
„	I B		0—55%
„	I C		0—60%
„	I D		0—65%
„	II A		20—55%
„	II B		20—65%
„	II C		45—55%
„	II D		45—65%
„	II E		55—60%
„	II F		55—65%
„	II G		60—65%
„	III A		65—70%
„	III B		70—75%
pastewna			
razowa			0—95%

odchylenie (marża) w granicach 5% jest dopuszczalne.

B. Standarty mąki żytniej:

„wyciągowa”		0—30%
gat.	I	0—50%
„	I	0—65%
„	II	50—65%
razowa		0—95%
pośrednia ponad		65%

odchylenie (marża) w granicach 5% jest dopuszczalne.

Nazwv standartów mogą być w kartach umowy podawane w skróceniu, np. mąka pszenna—Stand. gat. I — A lub w stand. gat. II — C.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 MAJA 1937 R. L. D. V. 4930/1/37

o przesunięciu terminu składania sprawozdań o wynikach wymiaru podatku od nieruchomości i wyjaśnienie w sprawie uwzględnienia zmian w sprawozdaniach wymiaru pod. od lokali za r. 1937.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 14 z 1937 r., poz. 463)

Ministerstwo Skarbu przesuwa termin do przedłożenia sprawozdania o wynikach wymiaru podatku od nieruchomości za rok 1937 (wzór Nr. 200/i.p.) dla urzędów skarbowych do dnia 15 czerwca, a dla izb skarbowych do dnia 15 lipca b. r.

W sprawozdaniu o wynikach wymiaru podatku od lokali za rok 1937 (wzór Nr. 201/i.p.) należy uwzględnić zmiany, dokonane w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 12 lutego 1937 r. L. D. V. 26310/3/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 5, poz. 159),

Kierownik Wydziału:
(—)K. Janczewski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 18 MAJA 1937 R. L. D. V. 5165/1/37

w sprawie upoważnienia izb i urzędów skarbowych do odraczania, rozkładania na raty i umarzania zaległości w podatku majątkowym, podatku od placów budowlanych oraz w nadzwyczajnej daninie majątkowej.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 14 z 1937 r., poz. 464)

Na zasadzie postanowień art. 1 ust. 2) i art. 5 ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o spłacie zaległości podatkowych (Dz. Urz. R. P. z 1935 r. Nr. 50, poz. 336), zarządzam co następuje:

Upoważnia się izby skarbowe (Wydział Skarbowy Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego) oraz urzędy skarbowe do odraczania, rozkładania na raty i umarzania zaległości w podatku majątkowym, podatku od placów budowlanych oraz w nadzwyczajnej daninie majątkowej, jak również w odsetkach od tych zaległości—w granicach, zakreślonych §§ 101, 102 ust. (1) i (2) oraz 103 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 marca 1937 r. o wykonaniu ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 270).

Równocześnie uchyla się postanowienia okólnika z dnia [26-go sierpnia 1935 r. L. D. V. 26218/1/35.

Podsekretarz Stanu:
(—) F. Świtalski

OKOLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 15 MAJA 1937 R. L. D. III. 6936/4/37

w sprawie poboru podatku gruntowego.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 13 z 1937 r., poz. 424)

W ślad za okólnikami z dn. 8 kwietnia i 16 kwietnia 1937 r. L. D. III. 5219 i 5604/4/37 i w związku z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 31 marca 1937 r. o wymiarze i poborze podatku gruntowego (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 12) Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

1) W wykazie zaległości indywidualnych płatników, sporządzanym przez Kasy w myśl postanowień § 99 powołanego rozporządzenia — zarówno zaległość poszczególnego płatnika jak całkowita zaległość podlegająca przekazaniu zarządowi gminy ma być podana nie w jednej sumarycznej kwocie lecz w kwotach według lat i rat podatkowych. W księdze bierczej B zarządy gmin obowiązane są wykazać przekazane zaległości według lat i rat podatkowych.

Powyższe postanowienia dotyczą wyłącznie urzędów skarbowych na obszarach wymienionych w art. 3, 4 i 5 dekretu Prezydenta Rz. P. z dn. 4 listopada 1936 r.

Również według lat i rat podatkowych winny być wykazane zaległości indywidualnych płatników na dotychczasowych kontach zbiorczych gmin w księdze bierczej A, przekazane zarządom gmin.

2) Przy zwrotach i przerachowaniach nadpłat, powstałych na kontach płatników posiadających indywidualne konta w księdze bierczej B, zarządy gmin winny składać urzędowi skarbowemu odpowiednie wnioski, opiewające na ogólną sumę zwrotu nadpłat, udokumentowane wyciągami z kont na których powstała nadpłata. Na podstawie decyzji urzędu Kasa dokonuje zwrotu w trybie przewidzianym w § 67 przep. rach. kas. dla kas urzędów skarbowych. O ile nie zachodzi potrzeba zwrotu nadpłaty bezpośrednio płatnikowi w gotówce, a więc zastosowania postanowień punktu 10 § 66 przep. dla kas urz. skarb., względnie późniejszych zarządzeń Ministerstwa Skarbu (z

dn. 10 września 1935 r. L. D. III. 13352/3/35) a nadpłata może być zarachowana na pokrycie bieżących należności tegoż płatnika w tym samym podatku, wydaną na rozchód sumę nadpłaty kasa przekazuje na konto czekowe zarządu gminy w P. K. O. względnie przesyła gminie za pomocą przekazu czekowego P. K. O.

O zwrocie nadpłaty w każdym przypadku kasa zawiadamia zarząd gminy przez zwrócenie mu wyciągów kontowych z adnotacją o zwrocie nadpłaty (data, poz. dz. rozchodu) celem odnotowania zwrotu na koncie płatnika w księdze bierczej B. Po otrzymaniu wyciągów kontowych zarząd gminy przekreśla w przedziałce 22 (44) księgi bierczej wykazaną tam nadpłatę czerwonym atramentem a w przedziałce „Uwagi" zazacza również czerwonym atramentem „Nadpłata zwrócona. Zarz. Urz. Skarb. z dn. . . . L. . . .". Wyciągi kontowe dołączają zarządy gmin do sprawozdań o podatku gruntowym (§ 108 ust. 2 rozporządzenia).

Jeżeli kwota zwróconej nadpłaty będzie przez kasę przekazana lub przesłana zarządowi gminy, zarząd zarachowuje otrzymaną kwotę jako uiszczenie gotówkowe do dziennika specjalnego wzór Nr. 1 (wzór 791/kas) w zwykłym trybie z tą jedynie różnicą, że pokwitowania nie wydaje płatnikowi, lecz pozostawia go przy dzieniku i przesyła go przy obrachunku łącznie z dowodami wpłat (odbitkami pokwitowań) do urzędu skarbowego.

Kasa urzędu skarbowego, dokonując normalne sprawdzenie obrachunku dekadowego zarządu gminy, obowiązana jest również na podstawie dołączonych do obrachunku pokwitowań i własnych dowodów sprawdzić czy przekazane (przesłane) zarządowi gminy kwoty z tytułu zwrotu nadpłat zostały zarachowane na odpowiednie konta.

Celem uniknięcia stosunkowo uciążliwej manipulacji przy zwrocie nadpłat w podatku gruntowym tym indywidualnym płatnikom, których zaległości (nadpłaty) wedle stanu z dn. 31 marca 1937 r. mają być przekazane zarządom gmin, kasy urzędów skarbowych winny dołożyć wszelkich starań, aby wszystkie nadpłaty, figurujące dotychczas na kontach wspomnianych płatników, były przerachowane (zwrócone) przed odesłaniem gminom wykazów zaległości względnie o ile chodzi o urzędy skarbowe na obszarach, wyszczególnionych w art. 6 dekretu Prezydenta Rz. P.. przed oddaniem gminom założonych na okres 1937/38 ksiąg bierczych B.

3) Rejestry przypisów i odpisów zarządzanych w ciągu okresu budżetowego urząd skarbowy obowiązany jest prowadzić odrębnie dla każdej gminy. Celem dokonania zmian w przypisie i odpisie podatku gruntowego indywidualnym płatnikom w księdze bierczej B. winien urząd skarbowy przesyłać zarządowi gminy wykaz zmian po wpisaniu ogólnej sumy do rejestru przypisu i odpisu tudzież po odnotowaniu zmian również ogólną sumą w księdze bierczej A. Wymiar podatku gruntowego urząd skarbowy wpisuje do rejestru na podstawie wyciągu wzór Nr. 7 (§§ 30, 62 i 76 ust. 2 rozporz.).

4) Postanowienia punktu 2 § 103 rozporządzenia powinny być zasadniczo stosowane przez analogię w kasach w stosunku do wpłat podatku gruntowego dokonywanych przez płatników, których konta prowadzone są w księgach bierczych B. w zarządach gmin. W wyjątkowych jednak przypadkach (nadesłanie pocztą, przekazem P. K. O.) kasa winna pieniądze przyjąć, zarachować do depozytu kasy a następnie przelać (przesłać) zarządowi gminy w sposób analogiczny jak podlegające przerachowaniu kwoty nadpłat.

5) W § 105 rozporz. podane są tylko podstawowe dane jakie ma zawierać obrachunek dostarczany urzędom skarbowym przez zarządy gmin w celu prawidłowego zarachowania osiągniętych wpływów podatku gruntowego.

Ponieważ jednak ze względów praktycznych koniecznym jest, aby gminy podawały również ile z ogólnej sumy uiszczeń (brutto) przypada na pokrycie należności

bieżących a ile na pokrycie zaległości, ile z tejże sumy przypada na podatek państwowy, a ile na dodatek samorządowy, oraz ile z sumy przypadającej na podatek państwowy uiścili płatnicy, wchodzący w skład jednostki zbiorowej (z rozkładu) a ile płatnicy indywidualni (z wymiaru dokonanego przez urząd) a to celem ustalenia wynagrodzenia za czynności wymienione w punkcie 3 § 113 rozporządzenia, przeto należy pouczyć zarządy gmin, aby w obrachunkach (punkt 2 §104 rozp.) zamieszczały oprócz danych wyszczególnionych w powołanym wyżej §-ie również dane wyżej wyszczególnione.

Celem ułatwienia zarządom gmin sporządzania omawianego dekadowego obrachunku, Ministerstwo Skarbu prześle w niedługim czasie urzędom skarbowym odpowiednie ilości schematów „obrachunków” do użytku zarządów gmin i kas. W schematach tych podana jest nomenklatura według której zarządy gmin będą wykazywały w obrachunku pobrane na poczet podatku gruntowego uiszczenia i potrącenia na swoje dobro za pobór i wymiar.

Posiłkując się wspomnianym schematem zarządy gmin nie będą potrzebowały wypisywać na „obrachunku” słownych oznaczeń poszczególnych numerów lub kwot, lecz będą mogły wykazywać tylko liczby i litery schematu i właściwe numery tudzież kwoty. Kasy, posiadając taki sam schemat, bez trudu ustalą, że wykazana np. przy liczbie 2 kwota 000 zł 00 gr oznacza ogólną kwotę uiszczeń (brutto) a przy liczbie 3a kwota 00 zł 00 gr oznacza, że taką właśnie kwotę potrącono jako 3% wynagrodzenie gminy za pobór podatku itp.

Po otrzymaniu na miejscu „schematów” urzędy niezwłocznie zaopatrzą w nie zarządy poszczególnych gmin w stosunku po 2 egzemplarze na każdy zarząd gminy, pozostawiając resztę do użytku kasy oraz na zapas, z którego będą mogły pokryć dodatkowe, usprawiedliwione zapotrzebowania zarządów gmin.

6) Wszystkie uiszczenia na poczet podatku gruntowego czy to dokonane gotowizną, czy za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe zarządu gminy winny zarządy gmin zarachować **jedynie i wyłącznie w dzienniku specjalnym Nr 1 (wzór Nr 791),** na obszarze zaś Izby Skarbowej we Lwowie do czasu zupełnego wyczerpania druków w dzienniku specjalnym wzór Nr. 798. Wobec tego nie należy udzielać zarządom gmin druków dziennika specjalnego Nr. 2 (wzór Nr. 792/kas.).

7) Ewidencję formularzy dziennika specjalnego Nr. 1 udzielonych przez kasy zarządom gmin należy utrzymywać w „Zapisku druków płatnych i podlegających ścisłemu zarachowaniu” (wzór Nr. 13).

8) Ściągnięte w drodze egzekucji od płatników, których konta prowadzone są w księgach bierczych B—należności z tytułu podatku gruntowego, poborcy skarbowi winni wpłacać do kasy właściwego zarządu gminy.

Dyrektor Departamentu:
(—) St. Nowak

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 40 z dn. 1 czerwca 1937 r.

Rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej — o prowadzeniu przez inspektorów pracy rejestrów układów zbiorowych pracy (poz. 314); — o przekazaniu niektórym obwodowym inspektorom pracy prowadzenia rejestru układów zbiorowych pracy (poz. 315); — o postępowaniu przy nadawaniu układom zbiorowym pracą mocy powszechnie obowiązującej (poz. 316);—o komisjach uprawnionych do zwolnienia od uczestnictwa w układzie zbiorowym pracy (poz. 317);—o przejmowaniu układów zbiorowych pracy w przypadkach łączenia się związków zawodowych pracowniczych (poz 318);—o trybie zawiadamiania uczestników układu zbiorowego pracy o rozwiązaniu pracowniczego związku zawodowego (poz. 319); — o wykazie aktów prawnych podlegających ogłoszeniu w „Zbiorze Układów Zbiorowych Pracy" (poz. 320);—o wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (poz. 321).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 41 z dn. 5 czerwca 1937 r.

Rozporządzenie Rady Ministrów o zmianie granic powiatów łuninieckiego i pińskiego w województwie poleskim (poz. 322).

Rozporządzenia Ministrów — Skarbu w sprawie zmian w statucie Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi (poz. 323);—Skarbu p zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 13 sierpnia 1931 r. o organizacji i zakresie działania izb i urzędów skarbowych (poz. 324);—Skarbu w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1937 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (poz. 325); — Skarbu o uzupełnieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 20 kwietnia 1937 r. w sprawie tłuszczów zwolnionych spod opodatkowania (poz. 326); — Opieki Społecznej w sprawie przepisów sanitarnych dla publicznych miejsc spożycia (poz. 327); — Spraw Wojskowych w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 30 stycznia 1928 r. o sposobie ustalenia i wypłaty odszkodowania i wynagrodzenia za zatrzymanie zwierząt pociągowych, wozów, pojazdów mechanicznych i rowerów przez formacje wojskowe (poz. 328);—Przemysłu i Handlu o zmianie rozporządzenia z dnia 16 czerwca 1931 r. w sprawie uregulowania wywozu kurzych jaj zagranicę (poz. 329).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 14 z dn. 31 maja 1937 r.

Okólniki — w sprawie przyznania Związkowi Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej „Społem" w Warszawie uprawnień, przewidzianych w art. 46 ustawy o państwowym podatku dochodowym i w art. 40 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (poz. 462); — o przesunięciu terminu składania sprawozdań o wynikach wymiaru podatku od nieruchomości i wyjaśnienie w sprawie uwzględnienia zmian w sprawozdaniach wymiaru podatku od lokali za r. 1937 (poz. 463);—w sprawie upoważnienia izb i urzędów i skarbowych do odraczania rozkładania na raty i umarzania zaległości w podatku majątkowym, podatku od placów budowlanych oraz w nadzwyczajnej daninie majątkowej (poz. 464); — o stosowaniu norm amortyzacyjnych w rolnictwie (poz. 465);—w sprawie świadectw przemysłowych dla spółdzielni rolniczo-handlowych, zajmujących się zakupem i sprzedażą produktów hodowlanych (poz. 466);—w sprawie podatku specjalnego od wynagrodzeń robotników sezonowych, zatrudnionych ua robotach publicznych (poz. 467).

KALENDARZ PODATKOWY

W drugiej połowie czerwca 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 15 czerwca — zaliczka na podatek od obrotu w wysokości 1/5 kwoty podatku wymierzonego za rok ubiegły przez płatników nieprowadzących ksiąg.

Do 15 czerwca — I rata zryczałtowanego podatku od obrotu na rok 1937.

Do 20 czerwca — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni czerwca 1937 r.

Do 25 czerwca—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu maju 1937 przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 30 czerwca — I rata podatku od nieruchomości.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w czerwcu 1937 oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w czerwcu 1937.

PORADNIA

Abonent J. A. Łódź. Jak już prostowaliśmy, do odpowiedzi „Księgowemu spółki jawnej" w numerze 14 (15) OBP z dn. 20 maja b. r. zakradł się błąd drukarski. **Wynagrodzenie spólnika spółki jawnej** za wykonywanie czynności zarządcy **nie** jest uposażeniem i **nie** podlega opodatkowaniu według Działu II ustawy o podatku dochodowym, podlega natomiast opodatkowaniu według Działu I tejże ustawy. Na tym stanowisku stoi NTA w wyroku z dn. 4 czerwca 1934, l. rej. 5091/30. Motywami tego stanowiska są 1) brak zależności służbowej spólnika od spółki jawnej i 2) brak osobowości prawnej u spółki jawnej (ta ostatnia przesłanka jest sporna w literaturze prawniczej).

Jotem — W-wa.
Przedsiębiorstwo otrzymało partię towaru ze specyfikacją, ale bez faktury. Jak należy zaksięgować nadejście towaru, jeśli cena partii nie jest ustalona? Czy należy odłożyć księgowanie do nadejścia faktury?

Najwłaściwsze w tych warunkach jest ustalenie wartości według jakichkolwiek uzasadnionych danych—cen poprzedniej partii, cen rynkowych itp. O ile po nadejściu i zaakceptowaniu faktury powstaje różnica, należy odpowiednio ją zaksięgować. — Odbiorcę obchodzi data otrzymania faktury, a nie data uwidoczniona na fakturze. Toteż należy księgować fakturę pod datą jej otrzymania. — Nie należy i nie wolno wstrzymywać księgowania towaru do czasu nadejścia faktury. — Na inne pytania wobec ich nadmiaru odpowiemy stopniowo.

Curieux. Nie może być niezgodności między księgą główną a księgami pomocniczymi. W razie ustalenia niezgodności **błąd musi być znaleziony.** Przy sprawdzeniu każdego wpisu zosobna z dokumentami niepodobna nie znaleźć błędu. Usunięcie różnic między stanem poszczególnych ksiąg przy pomocy z fantazji zaczerpniętych wpisów jest niedopuszczalne, a więc dyskwalifikuje księgi.

„T".

I. W myśl ust. 3 § 62 RW do OP (DURP 1937 poz. 270), **do zeznania należy dołączyć wykaz** 1) obrotów zwolnionych od podatku przemysłowego od obrotu bądź 2) objętych scalonym podatkiem przemysłowym, bądź 3) **artykułów przekazanych do innych zakładów przemysłowych lub handlowych należących do tego samego właściciela.** Z zestawienia w tym przepisie rodzajów obrotów widać, że chodzi o obroty zwolnione przez ustawę od podatku—w szczególności o tzw. **„obroty wewnętrzne"**, o których mowa w ust. 2 art. 5 ustawy. Ten przepis głosi: „Obrotów wewnętrznych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, tj. wydania jakiegokolwiek artykułu z jednego oddziału, czy też z jednego zakładu, względnie przedsiębiorstwa do drugiego, należącego do tego samego przedsiębiorcy, — nie uważa się za obrót".

Przepis ten mówiąc o wydaniu ma oczywiście na myśli quasi (jak gdyby) sprzedaż i quasi zamianę (por. ust. 1 pkt. 1 art. 5), tj. **wydanie definitywne** -- albowiem wypadek oddania z zastrzeżeniem zwrotu (komis lub quasi komis) nie wymagałby w ustawie specjalnego zastrzeżenia.

Toteż obowiązek Panów dołączenia do zeznania wykazu artykułów przekazanych do oddziałów (RW do OP DURP 1937, poz. 270 § 62 ust. 3) dotyczy **jedynie artykułów wydanych definitywnie tym oddziałom,** tj. tzw. obrotów wewnętrznych (według Ich księgowości— grupy „Rozchód towarów do oddziałów") a nie—artykułów przekazanych oddziałom z zastrzeżeniem zwrotu w razie niesprzedania.

Zaznaczyć należy, że wspomniany w § 62 ust. 4 RW do OP (DURP 1937, poz. 270) obowiązek szczegółowego zestawienia po upływie każdego roku kalendarzowego obrotów wewnętrznych i złożenia go właściwej władzy skarbowej dotyczy tylko tych przedsiębiorstw, które **nie** wykazują w księgach odrębnie tych obrotów — a więc nie dotyczy Panów, których księgi te obroty szczegółowo wykazują.

II. **Rozdzielnie czasopism i dzienników** są to pod kątem widzenia ustawy o podatku przemysłowym oddzielne zakłady handlowe (art. 11). Jako takie, stanowią—każdy z osobna — odrębny podmiot podatkowy (art. 1 pkt a ustawy o podatku przemysłowym). Z tego też powodu Panowie winni złożyć odrębne zeznania o obrocie co do każdej rozdzielni (§ 62 lit. A pkt 1 RW do OP, DURP 1937, poz. 270).

III. W myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 15 grudnia 1927 L. D. V. 12116/4 nie może być uważane za obrót wewnętrzny wydanie artykułu z przedsiębiorstwa położonego na obszarze Rzeczypospolitej do przedsiębiorstwa znajdującego się na obszarze W. M. Gdańska a należącego do tego samego przedsiębiorcy. Toteż taki obrót podlega opodatkowaniu. Stanowisko okólnika uważamy za zgodne z duchem i intencją ustawy.

Prenumerator Luis.

I. Jeżeli przedsiębiorstwo jest obowiązane do prowadzenia księgowości (art. 54 KH i Rozp. Min. Przemysłu i Handlu DURP 84/36 p. 590), to nie można uchylać się od tego obowiązku, tłumacząc się czy to brakiem środków, czy ciasnotą pomieszczenia, a to pod grozą sankcji z art. 280 i n. KK; karalnym jest także nierzetelne i wadliwe prowadzenie księgowości. Poza tym według OP prawidłowe księgi handlowe są podstawą wymiaru podatku; w razie ich braku władze skarbowe wymierzają podatek na podstawie innych danych.

II. **Czy przedsiębiorstwo handlowe II kategorii może za tym samym świadectwem urządzić w sąsiednim oddzielnym pomieszczeniu nawijalnię, w której przepakowuje posiadany towar. Jaką stawkę podatku od obrotu płaci tego rodzaju przedsiębiorstwo?**

Stosownie do art. 22 p. 2 ustawy o podatku przemysłowym pomieszczenie, o którym mowa wyżej, stanowi oddzielny skład, w którym mogą być dokonywane bez obowiązku wykupienia dodatkowego świadectwa przemysłowego, pewne wymienione w ustawie czynności, a między innymi pakowanie towaru. Takie oddzielne składy winny posiadać jedynie karty rejestracyjne.

Stawka podatku od obrotu wynosi w omawianym przypadku 1,2% a to na podstawie art. 7 p. 1 lit. a ustawy o podatku przemysłowym pod warunkiem prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych. Stawka 1,9%, o której mowa w ust. 2 tegoż artykułu, nie ma w tym przypadku zastosowania, gdyż **przepakowywanie towaru nie jest przerobem,** lecz jedynie czynnością przygotowawczą (okólnik Min. Sk. z dn. 9 października 1936, LDV 41901/4/36).

J. S. Banki dewizowe upoważnione zostały do prowadzenia następujących **rachunków dewizowych cudzoziemców:**

I. zablokowane; II. wolne, które dzielą się na: 1) złotowe i 2) walutowe; rachunchunki wolne walutowe dzielą się na: a) stare, tzn. posiadane przez cudzoziemców w bankach dewizowych przed 26 IV.1936 r. i b) nowe, otwarte po tej dacie: III. specjalne i IV. gdańskie — tzw. „Daki".

Na dobro **rachunków zablokowanych** wpłacane zostają sumy, co do których cudzoziemcy nie uzyskali prawa dysponowania w kraju.

Na dobro **rachunków wolnych** wpłacane zostają sumy, którymi wolno cudzoziemcom bądź na zasadzie indywidualnych, bądź ogólnych zezwoleń Komisji Dewizowej dysponować w kraju, przy czym z rachunków walutowych „no-

wych" dopuszczalne są również przekazy za granicę. Sumy na rachunkach wolnych mogą stanowić pokrycie waluty eksportowej.

Rachunki specjalne są to rachunki, na których obroty podlegają specjalnym warunkom. określonym przez Komisję Dewizową, np. „specjalne rachunki spedytorskie".

Rachunki gdańskie są to rachunki osób i firm gdańskich. na które przyjmowane są wpłaty w zakresie normalnego obrotu płatniczego polsko-gdańskiego (np. czynsze z domów)—bez ograniczeń, z obowiązkiem jedynie wskazania w ogólności tytułu wpłaty. Z rachunków tych wolno przekazywać należności właścicielom rachunków w Gdańsku oraz czynić wypłaty cudzoziemcom w Polsce.

Stały Prenumerator.

I. Opłacie stemplowej podlega uchwała o powiększeniu kapitału akcyjnego w drodze emisji nowych akcyj (art. 102 u. o. s.). Podstawą opłaty jest wartość (nominalna) nowych akcyj (art. 102 u. o. s.). **Jest rzeczą przeto z punktu widzenia ustawy o opłatach stemplowych obojętną, czy podwyższenie kapitału zakładowego odbywa się przez dopływ funduszów z zewnątrz, czy przez przeniesienie części kapitału zapasowego do kapitału akcyjnego — jak w Pańskim wypadku.**

II. Otrzymanie przez akcjonariuszy gratisowo nowych akcyj na skutek powiększenia kapitału akcyjnego uskutecznionego przez przelanie na kapitał akcyjny części kapitału zapasowego — jest w swej istocie uzyskaniem udziału w zyskach spółki, które były przelane na kapitał zapasowy, a obecnie ulegają podziałowi. Ten udział stanowi dochód akcjonariuszy podlegający opodatkowaniu.

Stały Prenumerator. Stanowisko Pana jest błędne. **W przedsiębiorstwach komisowych oraz pośrednictwa handlowego i przy zajęciach przemysłowych tego rodzaju podstawą opodatkowania** podatkiem od obrotu jest suma prowizji (art. 5 ust. 1 pkt 5 i 10 ustawy o podatku przemysłowym). Ustawa stanowi, że przedsiębiorstwa **komisowe** działające na rachunek osób, nie opłacających podatku przemysłowego. opłacają podatek od pełnego obrotu towarowego (art. 5 ust. 1 pkt 5). Ustawa nie wprowadza podobnego wyjątku dla pośrednictwa handlowego.

Tylko przedsiębiorstwa względnie zajęcia przemysłowe, posiadające towary osób trzecich w konsygnacji i działające w imieniu i na rachunek osób trzecich, nie opłacających podatku przemysłowego, opłacają podatek od pełnego obrotu (art. 5 ust. 1, pkt 5). Zaznaczyć należy, że tylko współistnienie **obu** warunków ma dopiero wspomniany skutek.

Pośrednik handlowy działający w imieniu i na rachunek osób nie opłacających podatku przemysłowego, ale nie posiadający składu konsygnacyjnego, płaci podatek obrotowy od prowizji.

W przypadku omawianym przez nas w OBP b. r. nr 8 str. 132 chodziło właśnie o takiego przedstawiciela firmy zagranicznej, który mógł być uważany (przez nieporozumienie) za posiadającego skład konsygnacyjny tej firmy.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15